

Od redakcji

W niniejszym jubileuszowym, bo piątym, numerze „Rocznika Prasoznawczego” zawarte w nim materiały należą do kilku obszarów refleksji medioznawczej. Wynika to z faktu, iż jedną z idei wydawania tego czasopisma jest gromadzenie publikacji, które mogą być wykorzystane w procesie kształcenia dziennikarzy. Numer otwiera rozprawa Marka Jachimowskiego, która ukazuje procesy kształtowania się regionalnej przestrzeni periodycznej komunikacji medialnej na przykładzie województwa śląskiego. Wskazuje na wpływ przemian własnościowych na zmiany struktury zawartości mediów masowych tworzących tę przestrzeń. Poddaje analizie jakość ukształtowanej struktury przestrzeni medialnej, zwłaszcza pod kątem wywoływania przez nią dyskursu w kluczowych dla regionu problemach, a także wieloaspektowych skutków, zwłaszcza w kulturze, zachodzących zmian. Materiał należy do nielicznych w polskim medioznawstwie refleksji dotyczących kulturowych aspektów ukształtowanej, w wyniku przemian transformacyjnych w Polsce, struktury mediów masowych, zwłaszcza w wymiarze lokalno-regionalnym. Chociaż należy dodać, iż Autor nie stroni od ogólnokrajowych odniesień.

Jurij Łuczyński – profesor Wydziału Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu w Krasnodarze (Rosja) przedstawia drugą część rozważań na temat systemów medialnych krajów Zakaukazia. Tym razem analizie została poddana Armenia. Autor ukazuje kształtowanie się systemu medialnego tego kraju w perspektywie historycznej, jak również jego aktualny stan. Materiał ten szczególnie polecam, gdyż system medialny Armenii nie został w polskiej literaturze przedmiotu jeszcze tak wieloaspektowo przedstawiony. W przygotowaniu jest trzeci materiał z tej serii, a dotyczący Gruzji.

Aspekt medioznawczo-politologiczny funkcjonowania prasy codziennej w Stanach Zjednoczonych podejmuje materiał Tatiany Alentiejewej, profesora katedry dziennikarstwa na Państwowym Uniwersytecie w Kursku (Rosja). Dokonana została w nim analiza funkcjonowania waszyngtońskiego dziennika „Daily National Intelligencer”. Autorka nie tylko ukazuje funkcjonowanie tego pisma w aspekcie wydawniczym, ale przedstawia relacje świata polityki i dziennikarstwa. Kładzie nacisk na rolę prasy codziennej I połowy XIX wieku w dokonujących się w tym okresie w Stanach Zjednoczonych przemianach. Materiał jest oparty na badaniach źródłowych

Autorki, co czyni go szczególnie cennym dla polskiego madioznawstwa, gdyż brak jest w naszej literaturze tego typu rozważań.

Dział materiałów i komunikatów oddawanego do rąk Czytelników rocznika składa się z 6 materiałów. Otwiera go publikacja Anny Cieśli poświęcona przemianom radiofonii w okresie transformacji ustrojowej w regionie świętokrzyskim. Autorka szczególną uwagę poświęciła zmianom dokonującym się w publicznym radiu regionalnym – Radiu Kielce. Podjęte zostały zatem wątki nie tylko organizacyjno-prawne, ale i programowe. Podobnej analizie, chociaż w skromniejszym wymiarze, poddane zostały wszystkie rozgłośnie radiowe, które w tym okresie zaistniały w tym okresie w regionie świętokrzyskim. Autorka swoje rozważania opiera na własnych analizach oraz wykorzystuje badania ogólnopolskie, co wzmacnia wartość prezentowanego materiału. Materiał Agnieszki Grzesiok-Horosz dotyczy problemów prawnych funkcjonowania mediów masowych. Ten aspekt analizy systemu medialnego nie jest zbyt często podejmowany przez polskich badaczy, ze względu na ograniczoną ilość tego typu autorów. W swoim materiale Autorka podejmuje problemy prawne przekazu satelitarnego i kablowego w aspekcie prawa własności intelektualnej. Perspektywa europejska czyni ten materiał wart zainteresowania, zwłaszcza ze strony badaczy zajmujących się ponadnarodowym funkcjonowaniem mediów masowych. Publikacja Radosława Aksamita podnosi problemy związane z zawartością przekazów masowych i ich selekcją. Są to zatem problemy kluczowe dla rozważań nad wpływem i znaczeniem środków masowego przekazu w społeczeństwie. Dotyczy to szczególnie uwarunkowań związanych z przekazywaniem informacji. Egzemplifikacja tego problemu została oparta na badaniach własnych Autora, a dotyczących funkcjonowania Radia Katowice i Echa Miasta Katowice. Materiał Joanny Gieruli to przyczynek prasoznawczy ukazujący rolę mediów lokalnych w kampaniach politycznych na poziomie lokalnym. Oparty na badaniach własnych Autorki, a dotyczących wyborów prezydenckich w Sosnowcu w 2010 roku. Dokonana została analiza tej kampanii na łamach „Wiadomości Zagłębia” i „Kurieria Miejskiego”, a więc odmiennych typologicznie pism prasy lokalnej. Publikacja może się zatem stać podstawą do szerszych refleksji nad funkcjonowaniem prasy lokalnej w przestrzeni komunikacyjnej tego typu społeczności. Materiał Magdaleny Włosowicz-Kulawik to także medioznawczy przyczynek, który podejmuje problem dość często spotykany w literaturze przedmiotu, a związany z aspektem pedagogiczno-psychologicznego wpływu mediów elektronicznych na życie jednostki. Autorka skupia się na zagrożeniach dziecka w kontaktach z mediami masowymi. Rozdział materiałów i komunikatów zamyka krótki szkic Włodzimierza Wójcika dotyczący sylwetki Karola Kuryłuka redaktora „Sygnałów” i „Odrodzenia”. Polecam go szczególnie badaczom zajmującym się historią polskiej prasy oraz śledzącym uwikłania świata dziennikarskiego i polityki. W końcowej części „Rocznika” pomieszczone są 4 recenzje i 3 sprawozdania z konferencji. Izabela Kiełis zajęła się reportażem podróźniczym Lucjana

Wolanowskiego; Jolanta Pawłowska przybliżyła nam książkę poświęconą językowi Internetu oraz Zofia Sokół, która charakteryzuje pozycję dotyczącą „Ilustrowanego Kuriera Codziennego”. W swej drugiej recenzji Zofia Sokół omawia książkę poświęconą dyskursowi męskości w piśmie dla trzynastolatek. Sprawozdanie z IV międzynarodowej konferencji Wydziału Dziennikarstwa Kubańskiego Państwowego Uniwersytetu w Krasnodarze zamieszcza Patrycja Szostok; konferencję poświęconą 350-leciu prasy polskiej 1661-2011 charakteryzuje Zofia Sokół, a sprawozdanie z międzynarodowej konferencji poświęconej radiu przedstawia Mirosława Wielopolska-Szymura.